

Oton Župančič:

Domovina je ena, nam vsem dodeljena...

10 let obstoja KD »Slovenija« v Olofströmu na Švedskem

Pred kratkim je slavilo svoj jubilej obstoja KD Slovenija iz Olofströma v prireditveni dvorani Södra Hallen tovarne avtomobilov Volvo, katerega se je udeležilo okrog 300 gostov.

Ker je bila letos pomladi v Ljubljani podpisana listina o sodelovanju med tem društvom in občinsko konferenco SZDL Ljubljana-Šiška, se je te proslave udeležil tudi njen predsednik Vukašin Lutovac, predsednik koordinacijskega odbora za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini pri OK SZDL naše občine, Bogu Kranjc, Mario L. Vilhar pa je pripravil razstavo »Slovenija v akvarelu«. Na sami proslavi je šišenska delegacija med ostalim svečano izročila društveni prapor in pa umetniško sliko Ljubljane. Priznanje našemu društvu je dal tudi župan Olofströma Stig Janzon. Razen bogatega kulturnega programa je bila prirejena tudi zabava »vinska trgatava«, na kateri je ansambel Vikis zabaval goste pozno v noč — po slovensko.

Šišenska delegacija je med svojim bivanjem na Švedskem obiskala občinsko hišo, kjer se je s predstavniki te občine na skupni seji pokazala potreba po medsebojnem sodelovanju, tovarno avtomobilov Volvo, mestni muzej, otroški vrtec, jeklaro Kockarna v Ronnebyju, kjer je zaposlen predsednik KD Slovenija Ciril Stopar, v Kalmarju najdaljši most v Evropi in pa številne slovenske družine, razsute v tej pokrajini. Obiskali so tudi guvernerko te pokrajine Blekinge, dr. Camilo Ondhof v Karlskroni, ki je velika prijateljica naše domovine.

Na sami prireditvi pa je OK SZDL Ljubljana-Šiška za svojo prizadevnost prejela jubilejno plaketo z diplomom KD Slovenije in pa diplomom Jugoslovanske pokrajinske organizacije Kronoberg-Blekinge.

Cepnav so se potrebe za ustanovitev društva KD Slovenija pokazale že leta 1971, se je to ustanovilo pred desetimi leti. Namen društva je bil zbiranje Slovencev iz bližnje in daljne okolice Olofströma na kulturnih večerih in veselicah, da bi njihovi otroci dobili dobro podlago za ohranitev slovenske kulture in narodnih običajev. Odraslim pa naj bi društvo pomenilo drugo domovino. V začetku je društvo združevalo Slovence iz pokrajine Blekinge, danes pa aktivno delujejo Slovenci iz štirih švedskih pokrajin — Blekinge, Kalmar, Kristianstad in Kronoberg, kar v premeru pomeni okrog 400 km razdalje! Tako je na primer predsednik oddaljen od sedeža društva 65 km, tajnik, ki živi na čisto nasprotni strani, 100 km, vodja folklorne sekcije 200 km... S tem se je tudi vodenje društva spremenilo, tako da danes imajo pravzaprav koordinacijsko vodenje društva. Društvo ima 7-članski upravni odbor. Sestajajo se enkrat na mesec in se vsa koordinacija vmes zaradi medsebojne oddaljenosti vodi po telefonu. V 10 letih so se izmenjala 4 vodstva društva, ki so več ali manj uspešno delovala.

KD Slovenija ima 150 članov, od katerih je 80 % Slovencev na tem območju. Imajo folklorno sekcijo 16 članov, ki jo vodi Zinka Karlsson-Gselma. Zelo uspešna je narodno-zabavna sekcija z Vikisom, recitacijsko-pevsko-instrumentalna sekcija pa je razkrojena na več krajev bivanja članov, ki pa jo vodi Dušana Kelečini.

Da bi ljudje prišli na njihove prireditve, najame društvo tudi avtobuse.

KD Slovenija deluje tako z velikim uspehom in zato upravičeno upajo, da se bodo tako obdržali skupaj in bo društvo stalo trdno še vnaprej. Podlaga za to je njihova mladina, saj s takšno vzgojo ne bodo pozabili na slovenski jezik in kulturno dediščino.

V svojem nagovoru zdomcem je na proslavi predsednik OK SZDL Ljubljana-Šiška Vukašin Lutovac med ostalim dejal: »Slovenija je sicer zelo daleč od vas, toda ves čas bivanja na Švedskem jo nosite v svojih srcih. To dokazuje ime, ki ste ga izbrali svojemu društvu, v katerem že deset let delate za ohranitev slovenstva, ma-

terine besede in slovenske kulture. Vemo, da to delo ni lahko, da zahteva pogosto mnoge žrtve in odrekanje od marsičesa, toda to delo edino lahko ohranja vaše človeške korenine, brez katerih bi hitro postali ljudje brez domovine, ki se upogibajo pred vsakim, tudi najmanjšim vetrom. Vam se ni treba upogibati zato, ker ste Slovenci in hkrati Jugoslovani, saj je naša domovina izpisala na prapor besede, ki so bile vodilo tovariša Tita: bratstvo in enotnost, neodvisnost, neuvrščenost in samoupravni socializem. Na tem vztrajamo in bomo vztrajali, ne glede na težave današnjega časa. Na tem vztrajajte tudi vi — s tem da gojite svojo neodvisnost, to je slovenstvo, da krepite bratsko enotnost s pripadniki drugih jugoslovanskih narodov, da ste odprti do vseh drugih priseljencev in da ste odprti za iskreno sodelovanje s švedskim prebivalstvom, s katerim skupaj delate in živite. Spoštujte deželo, ki vam daje kruh, pri tem pa ostanite Slovenci in Jugoslovani. Naša skupna domovina Jugoslavija in Švedska imata dobre medsebojne odnose, saj ju družijo prizadevanja za mir in čimboljše mednarodno sodelovanje.«

Vsekakor pa si društvo za svoj nadaljnji uspeh in delo obeta tudi kulturno in informacijsko izmenjavo z našo občino, ki lahko pomaga pri posredovanju informacij iz celotne Slovenije, od koder so tudi člani društva. Največ zanimanja je za kulturno izmenjavo, kar pomeni obisk njihovih sekcij v Šiško in šišenskih kulturnikov na Švedsko. Potrebujemo pomoč pri izobraževanju svojih sekcij. Tako je njihova folklorna sekcija povezana z KUD Oton Župančič iz Sore. Upajo tudi na pošiljko slovenskih knjig, kako bi še bolj obogatili svojo knjižnico, upajo pa tudi, da bo naša šišenska občina zagotovila sredstva za vse te kulturne izmenjave.

KD Slovenija je dalo pomoč tudi za potres v Tolminu, Črni gori, za slovenske športnike-invalidne, ki so tekmovali na Švedskem. Povsod so tudi tam, kjer je treba našim v domovini pomagati. Kot vsa druš-

tva, mora tudi KD Slovenija delovati po švedskih zakonih. Držati mora s Slovenijo in Jugoslavijo, ker je to njihova rodna gruda in so jim zrastle pri nas njihove korenine. Pa tudi ne morejo obstajati, če teh stikov z domovino nimajo. Oni so ambasadorji slovenske kulture na Švedskem, sprejemajo pa tudi švedsko kulturo. Tako je na njihovi jubilejni proslavi pel moški pevski zbor Holje Manskär iz Olofströma, njihova folklorna skupina pa je plesala tudi švedske pleske. Zaradi tega so vse njihove sekcije zelo iskane in vabljene na vse jugoslovanske in švedske prireditve.

O izredno agilnem, najmlajšem predsedniku slovenskih društev na Švedskem, 31-letnem Cirilu Stoparju pa bomo objavili prispevek v naslednji številki našega glasila.

Mario L. Vilhar

Predsednik OK SZDL Ljubljana-Šiška Vukašin Lutovac in predsednik koordinacijskega odbora za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini pri OK SZDL Ljubljana-Šiška Vladimir Kočevar sta izročila predsedniku KD Slovenija Cirilu Stoparju društveni prapor z namenom, da ta simbolizira trajno povezanost KD Slovenije z matično domovino in s tem tudi z OK SZDL Ljubljana-Šiška in občani naše občine. Praporščak pa je obljubil, da bo prapor ponosno nosil in čuval. S tem je KD Slovenija tudi edino društvo na Švedskem, ki ima svoj prapor.